

INTEGRÁLT FENNTARTHATÓ VÁROSFEJLESZTÉS

KOHÉZIÓS POLITIKA 2014 ÉS 2020 KÖZÖTT

Az Európai Bizottság 2011 októberében elfogadta a 2014 és 2020 közötti kohéziós politikára vonatkozó jogalkotási javaslatokat

Ez az adatlap az egyike a jövőben alkalmazandó megközelítések fő elemeit kiemelő tájékoztatóknak

Tartalomjegyzék

Mit értünk integrált fenntartható városfejlesztés alatt?

Mi a cél?

Mit tartalmaznak a javaslatok?

Mi változott a 2007 és 2013 közötti időszakhoz képest?

Mik a gyakorlati hatások?

Mit értünk integrált fenntartható városfejlesztés alatt?

[↑ A lap tetejére](#)

A városok az európai gazdaság motorjai, ezért a kreativitás és az innováció katalizátorának szerepét tölthetik be az EU-ban. Az EU népességének mintegy 68%-a él nagyvárosi régióban, és ezek a régiók állítják elő az EU GDP-jének 67%-át. A városokra azonban az is jellemző, hogy itt jelentkeznek legerősebben a tartós problémák, például a munkanélküliség, a szegregáció és a szegénység. A várostárségekre vonatkozó politikai döntések ezért az EU egészére nézve széles jelentőséggel bírnak.

A városi élet különböző – környezeti, gazdasági, társadalmi és kulturális – dimenziói szorosan összefonódnak, ezért a városfejlesztés terén kizárólag integrált megközelítéssel lehet elérni számottevő sikereket. A városok fizikai megújítását célzó intézkedéseket az oktatást, a gazdasági fejlődést, a társadalmi befogadást és a környezetvédelmet elősegítő intézkedésekkel kell egyesíteni. Elengedhetetlen ezenkívül a helyi lakosok, a civil társadalom, a helyi gazdasági élet és a különböző kormányzati szintek közötti szoros partnerség kialakítása.

Ez a megközelítés napjainkban különösen fontos, ha figyelembe vesszük az európai városokat jelenleg érintő kihívások súlyosságát. Ezek a kihívások a demográfiai változásoktól kezdve a gazdasági stagnálás munkahelyteremtésre és társadalmi előrehaladásra gyakorolt következményein át a klímaváltozás hatásáig terjednek. A kihívásokra adott válaszok kiemelkedően fontosak lesznek az Európa 2020 stratégiában felvázolt intelligens, inkluzív és fenntartható társadalom kialakítása szempontjából.

Mi a cél?

[↑ A lap tetejére](#)

Az Európai Bizottság 2014 és 2020 közötti kohéziós politikára vonatkozó javaslatai célul tűzik ki az integrált várospolitikát ösztönzését, amely elősegítené a fenntartható városfejlesztést, ezzel erősítené a városok kohéziós politikában betöltött szerepét.

Mit tartalmaznak a javaslatok?

[↑ A lap tetejére](#)

» **Integrált beruházási stratégiák, fokozottan stratégiai és átfogó megközelítéssel:** Alapelveként határozták meg, hogy az Európai Regionális Fejlesztési Alapnak (ERFA) olyan integrált stratégiákkal kell támogatnia a fenntartható városfejlesztést, amelyek célul tűzik ki a várostárségeket érintő gazdasági, környezeti, éghajlattal összefüggő és társadalmi problémák kezelését (a javasolt ERFA-szabályozás 7. cikke, 1. bekezdés). Az elv jelentése kétszeres: egyrészt kimondja, hogy a forrásokat integrált módon kell koncentrálni a városfejlesztési kihívásokkal küzdő területekre; ezzel egy időben azt is tartalmazza, hogy az ERFA által támogatott várostárségi projekteket integrálni kell a programok szélesebb körű céljaiba. Az EU tagállamainak törekedniük kell arra, hogy az Európai Szociális Alap (ESZA) segítségével, az ERFA-val összhangban támogassák a foglalkoztatással, oktatással, társadalmi befogadással és intézményi képességekkel összefüggő intézkedéseket, amelyek kialakítása és megvalósítása az integrált stratégiák szerint történik.

- » **Elkülönített támogatás az integrált fenntartható városfejlesztésért:** Az egyes tagállamok részére elkülönített ERFA-források legalább 5%-át az integrált területi kezdeményezés (ITI) eszköz keretében megvalósított fenntartható városfejlesztést célzó integrált intézkedésekre kell fordítani (lásd lejjebb), ezek irányításával és megvalósításával pedig a városokat kell megbízni (lásd: a javasolt ERFA-szabályozás 7. cikke, 2. bekezdése). A vezetés megbízásának formája és szintje az egyes tagállamok intézményi felépítésének megfelelően eltérhet. A fenntartható városfejlesztést célzó integrált intézkedéseket a kijelölt vezetőséggel megvalósító városokat fel kell tüntetni a partnerségi szerződésekhez (lásd 7. cikk, 2. bekezdés) és a működési programhoz (lásd: 87. cikk, 2 [c]. bekezdés) mellékelt listán. A listák csak jelzés értékűek, és a programidőszak során módosíthatók.
- » **Városfejlesztési platform:** A tagállamok által a partnerségi szerződés keretében összeállított, városokat tartalmazó lista alapján a Bizottság létrehoz egy 300 európai városból álló városfejlesztési platformot annak érdekében, hogy az európai szinten ösztönözze a városfejlesztésről folytatott közpolitikai párbeszédet a városok és a Bizottság között. A platform nem támogatási eszköz, hanem egy olyan mechanizmus, amely átláthatóbbá teszi a városok kohéziós politikán belüli közreműködését az Európa 2020 stratégia megvalósításában, lehetővé téve ezzel az integrált és innovatív intézkedéseket a fenntartható városfejlesztésért, valamint az eredmények kiaknázását (lásd: a javasolt ERFA-szabályozás 8. cikke).
- » **Innovatív városfejlesztési tevékenységek:** A fenntartható városfejlesztést szolgáló új és innovatív megoldások ösztönzése érdekében, a Bizottság kezdeményezésére az ERFA támogathatja az innovatív tevékenységeket az ERFA erőforrásainak legfeljebb 0,2%-áig. Az innovatív városfejlesztési tevékenységek körébe városi kísérleti projektek, bemutató projektek és európai témákhoz kapcsolódó tanulmányok egyaránt beletartozhatnak. A tevékenységek minden tematikus célt és befektetési prioritást felöllelhetnek (lásd: a javasolt ERFA-szabályozás 9. cikke).
- » **Nagyobb hangsúly a városfejlesztésre stratégiai szinten:** A közös stratégiai keret (CSF) irányultsága alapján a partnerségi szerződéseknek meg kell határozniuk azokat a megoldásokat, amelyek biztosítják a CSF-alapok fenntartható városfejlesztéshez való felhasználásának integrált megközelítését. A működési programoknak rögzíteniük kell a területfejlesztés integrált megközelítéséhez való hozzájárulást, beleértve a várostérségek fejlesztésének tervezett integrált megközelítését is (lásd: javasolt közös előírások a CSF-alapokra a 2014 és 2020 közötti időszakra, 11., 14. és 87. cikk). A városfejlesztési megközelítésnek szorosan kapcsolódnia kell a szegénység által leginkább sújtott földrajzi területek, illetve a diszkrimináció és a kirekesztettség által legnagyobb mértékben érintett társadalmi csoportok igényeit szem előtt tartó integrált megközelítéshez – ahogyan ezt a partnerségi szerződés és a működési programok is rögzítik.
- » **Továbbfejlesztett eszközök az integrált intézkedésekhez:** Az integrált területi kezdeményezés (ITI) olyan új teljesítési mód, amelynek segítségével összevonhatók azok a források, amelyek a több prioritási tengellyel rendelkező többdimenziós és szektorokon átívelő működési programok finanszírozásához vehetők igénybe. Az ITI ideális eszköz a várostérségben végrehajtott integrált lépések támogatásához, mivel lehetővé teszi az eltérő tematikájú támogatások egyesítését, beleértve az ERFA, az ESZA és a Kohéziós Alap által ösztönzött prioritási tengelyek és működési programok támogatásának egyesítését is (lásd: javasolt közös előírások a CSF-alapokra a 2014 és 2020 közötti időszakra, 99. cikk).

- » **Szélesebb körű lehetőségek a városokat érintő, befektetési prioritásokhoz kötődő kihívások kezelésére:** A CSF-alapok által az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedést célzó Európa 2020 stratégiához való hozzájárulás érdekében támogatandó tematikus célok közül négy tematikus célhoz város-specifikus befektetési prioritások tartoznak (lásd: a javasolt ERFA-szabályozás 5. cikke). A Bizottság azt javasolja a városoknak, hogy egyesítsék a város-specifikus, szektorokhoz kötődő befektetési prioritások által támogatott lépéseket (alacsony széndioxid-kibocsátási stratégiák a várostérségek számára, városi környezetfejlesztés, fenntartható városi közlekedés, valamint a társadalmi befogadás támogatása az elmaradott városrészek fizikai és gazdasági megújításával), és foglalják bele azokat a város integrált városfejlesztési stratégiájába az integrált városfejlesztés elvének megvalósítása érdekében (lásd: a javasolt ERFA-szabályozás 7. cikke, 1. bekezdés). Ezeket a lépéseket más, az ESZA befektetési prioritásai által támogatott lépésekkel is egyesíthetik (lásd: a javasolt ESZA-szabályozás 3. cikke).
- » **Pénzügyi instrumentumok:** A tagállamokat arra ösztönözzük, hogy széles körben alkalmazzák pénzügyi instrumentumaikat a fenntartható városfejlesztés támogatására. A pénzügyi instrumentumok köre igen széles: kiterjed az összes tematikus célkitűzésre és befektetési prioritásra, valamint minden kedvezményezettre, projektre és tevékenységre (lásd: javasolt közös előírások a CSF-alapokra a 2014-2020-as időszakra, 32-40. cikk).
- » **Hálózatépítés:** Az Európai Területi Együttműködés (ETE) célkitűzésének megfelelően a városok részére kialakított csere- és oktatási programok a jövőben is kapcsolattartási lehetőségeket biztosít számukra, lehetővé téve ezáltal, hogy megosszák és kialakítsák a városfejlesztéssel kapcsolatos bevált jó gyakorlatokat (lásd: a javasolt ETE-szabályozás 2. cikke).

Mi változott a 2007 és 2013 közötti időszakhoz képest?

[↑ A lap tetejére](#)

- » **Megerősített integrált megközelítés a városokat érintő kihívások leküzdéséhez:** Míg az ERFA 2007 és 2013 közötti időszakra vonatkozó szabályozásának 8. cikke lehetővé tette a városfejlesztés integrált megközelítéssel történő megvalósítását, a 2014 és 2020 közötti időszakban a városfejlesztést integrált lépéseket meghatározó stratégiák segítségével kell végrehajtani (lásd: a javasolt ERFA-szabályozás 7. cikke, 1. bekezdése). A javasolt ESZA-szabályozás 12. cikke az ESZA kötelező hozzájárulását is rögzíti ezekhez a stratégiákhoz.
- » **Az integrált területi kezdeményezés (ITI) veszi a át a prioritási tengelyek helyét a városfejlesztés területén:** Az ITI bevezetése, amely lehetővé teszi a működési programok egyszerűbb megvalósítását, támogatja a tematikus megközelítést, és biztosítja, hogy a beruházások a helyes arányban legyenek jelen az integrált városfejlesztési stratégiákban.
- » **Nagyobb felelősség és több lehetőség a városoknak:** A tagállamok lehetőséget biztosíthatnak a városoknak olyan teljesen integrált stratégiák kialakítására és megvalósítására, amelyek egyesítik a különböző prioritási tengelyek forrásait és a működési programokat.
- » **A tevékenységeket számos alap, több alap forrásaira támaszkodó működési programok, valamint keresztfinanszírozási lehetőségek támogatják:** Az integrált városfejlesztési stratégiák megvalósítása hatékonyabbá válik azáltal, hogy lehetőség lesz az ERFA, az ESZA és a Kohéziós Alap által finanszírozott tevékenységek egyesítésére, akár a program, akár a tevékenység szintjén. A műveletek egy részének (a működési programok prioritási tengelyeinek egyenként legfeljebb 5%-áig) az ERFA és az ESZA közötti keresztfinanszírozással történő támogatása továbbra is kiegészíti a több alap forrásaira támaszkodó megközelítést (lásd: javasolt közös előírások a CSF-alapokra a 2014-2020-as időszakra, 55. cikk, 8. bekezdés, valamint 88. cikk).

- » **Megfelelő mértékű beavatkozásokat lehetővé tevő funkcionálisabb megközelítés:** Mivel az ITI-k a tagállamok meghatározása alapján városok és a várostérségek több típusára is alkalmazhatók, lehetővé teszik az integrált tevékenységek finanszírozását a szűken vett lakókörnyezettől vagy a kerületi szinttől az olyan funkcionális várostérségekig, mint például a városrészek vagy a nagyvárosi vonzáskörzetek – beleértve a környező vidéki területeket is.

Mik a gyakorlati hatások?

[↑ A lap tetejére](#)

- » A tagállamoknak **partneri kapcsolatokat kell kialakítania az illetékes regionális, helyi és városi hatóságokkal**, és be kell vonniuk őket a partnerségi szerződés előkészítésébe, valamint a programok előkészítésébe, megvalósításába, monitorozásába és értékelésébe (lásd: javasolt közös előírások a CSF-alapokra a 2014 és 2020 közötti időszakra, 5. cikk).
- » **A tagállamoknak azonosítania kell azokat a városokat**, ahol az integrált fenntartható városfejlesztés támogatást kap a kohéziós politikától, így erősíteni tudja a városok programban betöltött szerepét, és biztosítani tudja, hogy az ERFA-források legalább 5%-a a fenntartható városi fejlesztést elősegítő integrált intézkedésekbe kerüljön.
- » A tagállamoknak a partnerségi szerződésben és a működési programokban fel kell tüntetnie azokat a városokat, amelyekben integrált tevékenységeket valósítanak meg a fenntartható városfejlesztésért a kijelölt vezetőséggel, valamint azt, hogy mely városokat szeretnék szerepeltetni a **városfejlesztési platformban**. A működési program kijelöli a pénzügyi erőforrásokat az egyes prioritási tengelyekről az integrált tevékenységekhez.